

به‌کارگیری فناوری‌ها و روش‌های مدرن و ثبتی‌مبنا در طرح‌های آماری

داده‌های مربوط به واحدهای کارگاهی و ویژگی‌های اقتصادی آن مجموعه‌ای از اطلاعات ضروری است که در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی کشور به‌کار می‌رود. هر قدر که بتوان اطلاعات و آمار به‌هنگام‌تری از واحدهای کارگاهی به‌دست آورد، برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌ها از دقت و اعتبار بیشتری برخوردار خواهد بود.

با رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی و به‌کارگیری فناوری‌ها و روش‌های مدرن به‌ویژه "ثبتی‌مبنا" به‌عنوان مأموریت نظام آماری کشور و کاهش تدریجی "آمارگیری‌های سنتی" و جایگزینی آن با "آمارهای ثبتی‌مبنا" به‌عنوان یکی از راهبردهای کلان نظام آماری تعیین نمود.

مرکز آمار نیز با تحلیل شرایط موجود کشور درصدد برآمد تا در جهت مدرن‌سازی و بهبود روش‌های طرح‌های آماری، ثبتی شدن طرح‌های آماری را در دستور کار خود قرار دهد. لذا به‌منظور جایگزینی رویکرد ثبتی‌مبنا به انجام مطالعات گسترده و بهره‌گیری از تجربیات کشورهای پیشرو در این زمینه اقدام نموده است.

افزایش نیازهای دستگاه‌های اجرایی و نظام برنامه‌ریزی به آمار و اطلاعات در سطوح مختلف جغرافیایی، موجب ایجاد درخواست‌های آماری متعددی می‌شود که در طرح‌های آماری با توجه به محدودیت‌هایی مانند کمبود بودجه، محدودیت زمان و نیروی انسانی؛ امکان پرسش و تأمین آن نیازها فراهم نیست. در صورتی که در روش ثبتی مبنا با بهره‌گیری از سایر داده‌های موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی دستگاه‌های اجرایی، انعطاف بیشتری در برآورده ساختن نیازهای آماری جدید و دستیابی به ارقام موجود با هزینه کمتر و سرعت بیشتر و به‌هنگام نمودن اطلاعات چارچوب‌های آماری را حاصل می‌شود.

در طرح‌های آماری ثبتی‌مبنا به‌دلیل اظهاری نبودن اطلاعات مورد استفاده و به‌کارگیری داده‌های اداری مستند، متغیرهایی مانند ویژگی‌های مسکن و ساختمان، شاخص‌های استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌خصوص ضریب نفوذ اینترنت، وضعیت ارائه خدمات محیط زیست، تولید و مصرف حامل‌های انرژی، مشخصات و ویژگی‌های مرتبط با کارگاه‌های صنعتی و آمارهای مرتبط با بخش معدن و... به‌مراتب از دقت و کیفیت بالاتری برخوردار خواهند بود. همچنین با استفاده از داده‌های اداری، امکان اعتبارسنجی داده‌ها با منابع اطلاعاتی مختلف فراهم می‌شود که در نهایت به افزایش کیفیت آمارهای تولید منجر می‌شود.

بدین منظور دفتر صنعت، معدن و زیربنایی؛ بخشی از نیازهای اطلاعاتی مرتبط با طرح‌های آماری کارگاهی خود را بر مبنای موارد فوق بنیان نهاده و با بهره‌گیری از اطلاعات مندرج در فایل‌های داده‌های دستگاه‌های اجرایی مرتفع خواهد ساخت. همچنین برای تکمیل بخش‌های دیگر طرح‌های کارگاهی از صورت‌های مالی استفاده می‌کند. دریافت اطلاعات از طریق اتصال به بانک‌های اطلاعاتی دستگاه‌هایی مانند وزارت نفت، وزارت اقتصاد و دارایی، سازمان امور مالیاتی، وزارت نیرو، سازمان حفاظت از محیط زیست، وزارت راه و شهرسازی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت کشور و شهرداری‌ها و سایر منابع؛ بخش عمده‌ی دیگری از برطرف کردن این نیازها را پوشش می‌دهد.